Delphi **Pronoia**

METODIX

Metodix.
Road to Futures

KÄYTTÖOPAS

Yleiskatsaus

Delfoi-ekosysteemi — käyttöoppaat

Suomi

Versio 1.0 · 2026-11-10

Yhteyshenkilö: Hannu Linturi · hannu.linturi@gmail.com

Sisällys

YLEISKATSAUS

Ekosysteemin yleiskatsaus . . . 3

- Käynnistys . . . 3
- Mitä haluat tehdä? . . . 4
- Kolme tasoa: operoi → delegoi → järjestelmä . . . 4
- Kuvaileva ja tulkitseva – tärkeä raja . . . 5
- Mistä jatkat . . . 5

Suunnittelu (DPE) Fasilitointi (Pronoia) Analyysi (DAE) · tutkija, fasilitoija, kehittäjäkumppani

Ekosysteemin yleiskatsaus

Delfoi-ekosysteemi on kolme palvelua, jotka muodostavat yhtenäisen prosessiputken mutta toimivat myös erikseen:

Suunnittelu (DPE) **Delphi Planning Ecosystem (DPE)** – tutkimusasetelma: orientaatio, ilmiö, paneeli ja kysymysarkkitehtuuri.

Fasilitointi (Pronoia) **Pronoia, kuvaileva fasilitointi** – paneelin ajaminen: kierrokset, dialogi, tauko ja kuvailevat raportit.

Analyysi (DAE) **Delphi Analysis Ecosystem (DAE), tulkitseva analyysi** – kerätyn aineiston syväanalyysi laatuporttien ja ihmistarkistuksen alla.

Putki etenee luovutuksina (handoff): **Suunnittelu → Fasilitointi (Pronoia) → Tulkitseva analyysi (DAE).** Jokaista osaa voi käyttää myös yksin.

> 🗺️ **Interaktiivinen ekosysteemikartta:** avaa visuaalinen, klikattava yleiskatsaus – välilehdet, vaiheet, laatuportit ja perustat. Offline, projisoitava.

Käynnistys

Aloita kirjoittamalla `metodix` (Claude Codessa `/metodix`) – se avaa Metodix-aloitusvalikon ja reitittää oikeaan osaan ekosysteemiä (suunnittelu · esianalyysi · DAE-analyysi · yksittäinen menetelmä · jatka). Kaikki alkaa siitä.

Mitä haluat tehdä?

Aloittaa ensimmäinen delfoi tai tuoda valmis suunnitelma Pronoiaan – ja viimeistellä se kutsuvalmiiksi

→ Tie Pronoiaan

Suunnitella tutkimus (orientaatio, paneeli, kysymykset)

→ Suunnittelu (DPE)

Ajaa paneelin: kierrokset, dialogi, raportit

→ Fasilitointi (Pronoia)

Tulkita kerätty aineisto syvällisesti

→ Analyysi (DAE)

Ymmärtää miten osat kytkeytyvät päästä päähän

→ Integraatio

Kolme tasoa: operoi → delegoi → järjestelmä

Et nouse tasolta toiselle keräämällä lisää tietoa, vaan **lakkaamalla tekemästä jotain käsin**. Tämä on oppaiden punainen lanka: jokaisessa osassa tehdään näkyväksi *se yksi seuraava raja, jonka ylittäminen oikeasti nostaa tasoa* – ei ”tässä kaikki ominaisuudet”.

TASO 1

Operoi

Ekosysteemi on työkalu, jota käytät. Et lakkaa tekemästä vaan teet edelleen itse, vain nopeammin: suunnittelet teesit, avaat kierrokset, luet tulokset.

TASO 2

Delegoi

Annat järjestelmälle tehtäviä. Jokainen niistä on yhteydessä kokonaisuuteen: tekoälypanelistit, kierroksen 0 orientaatiokeskustelut, PIRE:n kierrosväliehdotukset, tekoälyavustaja. Sinä vahvistat sen, mitä tekoäly ehdottaa.

TASO 3

Järjestelmä

Infrastruktuuri, jonka päällä kaikki toiminta pyörii. Tutkija voi keskittyä kulloiseenkin haasteeseen: suunnitelma virtaa Handoff-paketteina fasilitointiin ja analyysiin (Plan → Pronoia → DAE).

> **Menetelmällinen laadunvarmistus säilyy.** Delegointi ei tarkoita hallinnan menettämistä: tekoälyn ehdotukset ovat aina luonnoksia, jotka vaativat tarkistuksen. Tulkinta tapahtuu DAE-ympäristössä laatuporttien mukaisesti, ja panelistin puhe tai sanelu muokataan ennen lähettämistä. Kehityskaari etenee suorasta suorittamisesta delegointiin ja lopulta järjestelmätasolle – kyse ei ole ihmisen sulkemisesta pois prosessista (human-in-the-loop).

Kuvaileva ja tulkitseva – tärkeä raja

Ekosysteemin menetelmällisesti tärkein raja kulkee Pronoian ja DAE-analyysin välissä:

	Fasilitointi (Pronoia)	**Analyysi (DAE)**
Rooli	**Kuvaileva** fasilitointi	**Tulkitseva** analyysi
Kysymys	*Mitä paneeli sanoi ja miten näkemykset muuttuivat?*	*Mitä se tarkoittaa?*
Tuotos	Jakaumat, keskiluvut, konsensus/dissensus, argumentit sellaisenaan	Teemoitus, skenaariot, kausaalitasot, synteesi
Auktoriteetti	Lähtöaineisto	Menetelmällinen tulkinta-auktoriteetti

Pronoian raportti ei ole analyysi vaan sen lähtöaineisto. ”Mitä tarkoittaa” kuuluu DAE:hen, laatuporttien (κ / QVG) ja ihmistarkistuksen alle.

Mistä jatkat

- **Suunnittelijana** → Suunnittelu (DPE) (orientaatio, paneeli, kysymykset)
- **Fasilitoijana** → Fasilitointi (Pronoia) (kierrokset, dialogi, raportit)
- **Analyytikkona** → Analyysi (DAE) (CP-0…CP-20, laatuportit)
- **Kokonaisuuden hahmottajana** → Integraatio-opas (handoffit päästä päähän)